

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 13.11.1980, sp. zn. 7 Tz 96/80, ECLI:CZ:NS:1980:7.TZ.96.1980.1

Číslo: 28/1981

Právní věta: Podľa § 42 ods. 6 a 7 vyhl. č. 100/1975 Zb. smie chodec mimo vyznačených prechodov prechádzať vozovku len kolmo na smer cestnej premávky a iba s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel tak, aby vodičov týchto vozidiel nedonútil zmeniť smer alebo rýchlosť jazdy. Od vodiča motorového vozidla idúceho dovoľenou rýchlosťou, ktorá je primeraná aj vzhľadom na poveternostné podmienky, stav vozovky atď., nemožno žiadať, aby predvídal, že dospelí chodci nachádzajúci sa v blízkosti vozovky môžu neočakávane vstúpiť do vozovky a aby preto obmedzil rýchlosť svojho vozidla tak, aby mohol včas zastaviť aj pri vyskytnutí sa nepredvídanej situácie spôsobenej tým, že chodec hrubo poruší pravidlá cestnej premávky.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 13.11.1980

Spisová značka: 7 Tz 96/80

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Ublížení na zdraví

Předpisy: 100/1975 Sb. § 42 ods. 6
§ 42 ods. 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 28/1981 sb. rozh.

Podľa § 42 ods. 6 a 7 vyhl. č. 100/1975 Zb. smie chodec mimo vyznačených prechodov prechádzať vozovku len kolmo na smer cestnej premávky a iba s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel tak, aby vodičov týchto vozidiel nedonútil zmeniť smer alebo rýchlosť jazdy.

Od vodiča motorového vozidla idúceho dovoľenou rýchlosťou, ktorá je primeraná aj vzhľadom na poveternostné podmienky, stav vozovky atď., nemožno žiadať, aby predvídal, že dospelí chodci nachádzajúci sa v blízkosti vozovky môžu neočakávane vstúpiť do vozovky a aby preto obmedzil rýchlosť svojho vozidla tak, aby mohol včas zastaviť aj pri vyskytnutí sa nepredvídanej situácie spôsobenej tým, že chodec hrubo poruší pravidlá cestnej premávky.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 13. 11. 1980 sp. zn. [7 Tz 96/80.](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu Košice-vidiek z 10. apríla 1980 sp. zn. 3 T 372/77 a tomuto okresnému súdu prikázal, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu Košice-vidiek sp. zn. 3 T 372/77 z 10. apríla 1980 bol obvinený J. M. uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 21. decembra 1976 asi o 20.00 hod. viedol svoje osobné motorové vozidlo ŠPZ POA 90-41 cez obec Budimír, okres Košice-vidiek neprimeranou rýchlosťou a v dôsledku toho zrazil cez cestu prechádzajúcich chodcov A. S. a M. S. Pri nehode utrpela A. S. smrteľné zranenie a M. S. otras mozgu, ťažký úrazový šok, zlomeninu ľavého pleca, otvorenú zlomeninu ľavého predkolenia a tržné rany v čelnej oblasti. Zranenia M. S. si vyžiadali práceneschopnosť najmenej 4 mesiace. Súd za to obvineného odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorého výkon mu podľa § 58 ods. 1 písm. a) a § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienenečne odložil na skúšobný čas jedného roka. Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodeného M. S. odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 28. apríla 1980.

Proti tomuto rozhodnutiu podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech i v neprospech obvineného. Uviedol, že súd rozhodol na základe neúplných skutkových podkladov. Predovšetkým nezistoval, či rýchlosť, ktorou obvinený viedol v kritickom čase motorové vozidlo, možno považovať za neprimeranú a či tým obvinený porušil dôležitú povinnosť vodiča. Bez zistenia tejto okolnosti nebolo možné kvalifikovať jeho konanie tak, ako to urobil okresný súd. V prípade, že obvinený zaviniel dopravnú nehodu porušením dôležitej povinnosti vodiča uloženej mu zákonom, bolo by treba uložený trest považovať s ohľadom na následok nehody za neprimerane mierny.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade tejto sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 ods. 1 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného.

Okresný súd videl zavinenie obvineného na spáchaní trestného činu ublíženia na zdraví v zmysle § 224 ods. 1 a 2 Tr. zák. v neprimeranej rýchlosti, ktorou údajne viedol vozidlo za nepriaznivých poveternostných podmienok. To kvalifikoval ako porušenie dôležitej povinnosti vodiča. Na druhej strane pričítal zavinenie aj samotným poškodeným, ktorí v stave opilsti, bez rozvahy a prehľadu, mimo prechodu pre chodcov náhle vošli do jazdnej dráhy obvineného.

S prihliadnutím na dôkazový materiál možno s názorom súdu prvého stupňa súhlasiť len čiastočne, a to len v tom, že poškodení M. a A. S. ako chodci hrubo porušili pravidlá cestnej premávky v ustanovení § 42 ods. 6 a 7 vyhlášky č. 100/1975 Zb. a že na nehode majú sami vinu.

Mimo vyznačený prechod pre chodcov smie chodec prechádzať vozovku len kolmo na smer cestnej premávky. Pred vstupom na vozovku je chodec povinný sa presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. V prípade prechádzania cez vozovku mimo prechody pre chodcov a mimo križovatky smú chodci prechádzať vozovku iba s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel a tak, aby vodičov týchto vozidiel nedonútili zmeniť smer alebo rýchlosť jazdy.

Z obsahu spisu možno zistiť, že poškodení sa v čase nehody nachádzali v strednom stupni opilsti (M. S. mal 1,84 promile a A. S. 1,79 promile alkoholu v krvi). Išlo teda u nich o taký stav alkoholického opojenia, v ktorom pre podstatné zníženie reakčných schopností nemohli náležite prispôbiť svoje

správanie situácii na vozovke. Tomu zodpovedá skutočnosť, že v tesnej blízkosti pred blížiacim sa vozidlom obvineného skutočne bez dostatočného rozhľadu a pozornosti vošli do jazdnej dráhy vozidla s úmyslom prejsť na druhú stranu vozovky. Tým hrubo porušili ustanovenie § 42 ods. 6 a 7 vyhl. č. 100/1975 Zb. o pravidlách cestnej premávky.

Zatiaľ však nemožno súhlasiť s názorom okresného súdu, že rýchlosť jazdy vozidla, ktoré viedol obvinený, nebola primeraná a bezpečná so zreteľom na nepriaznivé poveternostné podmienky (zimné obdobie, večer, mokrá vozovka a hmla). Pre takýto záver nemal okresný súd hodnoverné skutkové podklady. K dopravnej nehode došlo v obci na voľnom úseku 8,6 metra širokej vozovky s miernym spádom o 20.00 hod. Poveternostná situácia a stav vozovky sa zisťovali až niekoľko hodín po nehode. Malo sa však zisťovať, aká bola situácia v čase nehody. Ďalej bolo potrebné zisťovať, z akej vzdialenosti mohol a mal obvinený poškodených spozorovať, kde sa nachádzal s vozidlom, keď poškodení vstúpili do vozovky a v akom stave bola vozovka, mokrá či zľadovatená. Po zistení týchto skutočností mal znalec graficko-časovou analýzou znázorniť približovanie sa poškodených i obvineného k miestu zrážky na vozovke. Bez zistenia týchto okolností nemohol súd uznať obvineného za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Tr. zák.

Súd dostatočne nehodnotil tie dôkazy, ktoré svedčili v prospech obvineného, najmä tie, podľa ktorých možno usúdiť, že mu nič nebránilo, aby na spomínanom úseku viedol svoje vozidlo rýchlosťou do 60 km/hod., ako určili znalci. Táto rýchlosť bola dovolená. Na primeranosť tejto rýchlosti možno zatiaľ usudzovať z toho, že išlo o priamy úsek cesty s dobrou prehľadnosťou, v čase nehody so slabou premávkou. Šírka vozovky je 8,6 metra, na vozovke je neónové osvetlenie a výpusty pre autobusovú zastávku v šírke 4,3 metra na oboch stranách. Pritom do smeru, z ktorého prichádzal obvinený, bolo dobre vidieť do vzdialenosti 80 metrov. Poškodení, ktorí vystúpili z autobusu a chceli prejsť cez vozovku, boli od obvineného vzdialení 55 metrov. Zatiaľ nemožno pričítať obvinenému zavinenie len preto, že vozidlo viedol údajne neprimeranou rýchlosťou. Pre tento záver nemal súd dostatok skutkových podkladov. Obvinený jednoznačne tvrdí, že viedol vozidlo primeranou a bezpečnou rýchlosťou a že poškodení mu náhle a nepredvídane z bezprostrednej blízkosti (asi 6 metrov) vošli do jazdnej dráhy, keď predtým stáli na pravom okraji vozovky v smere jeho jazdy. Z toho usudzoval, že ho vidia a dávajú mu v jazde prednosť. Ak sú tieto skutkové zistenia správne, obvinenému nemožno pričítať zavinenie na dopravnej nehode, pretože od vodiča motorového vozidla, ktorý inak jazdí dovolenou a primeranou rýchlosťou, nemožno vyžadovať, aby prispôboval rýchlosť jazdy svojho vozidla aj situáciám, ktoré môžu vzniknúť z nepredvídateľného porušenia pravidiel cestnej premávky iným účastníkom.